



## Agenția Națională pentru Protecția Mediului Agenția pentru Protecția Mediului Bihor

### V. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

(sursa de date: Agenția pentru Protecția Mediului Bihor)

#### V.1. AMENINȚĂRI PRIVIND BIODIVERSITATEA ȘI PRESIUNI EXERCITATE ASUPRA BIODIVERSITĂȚII

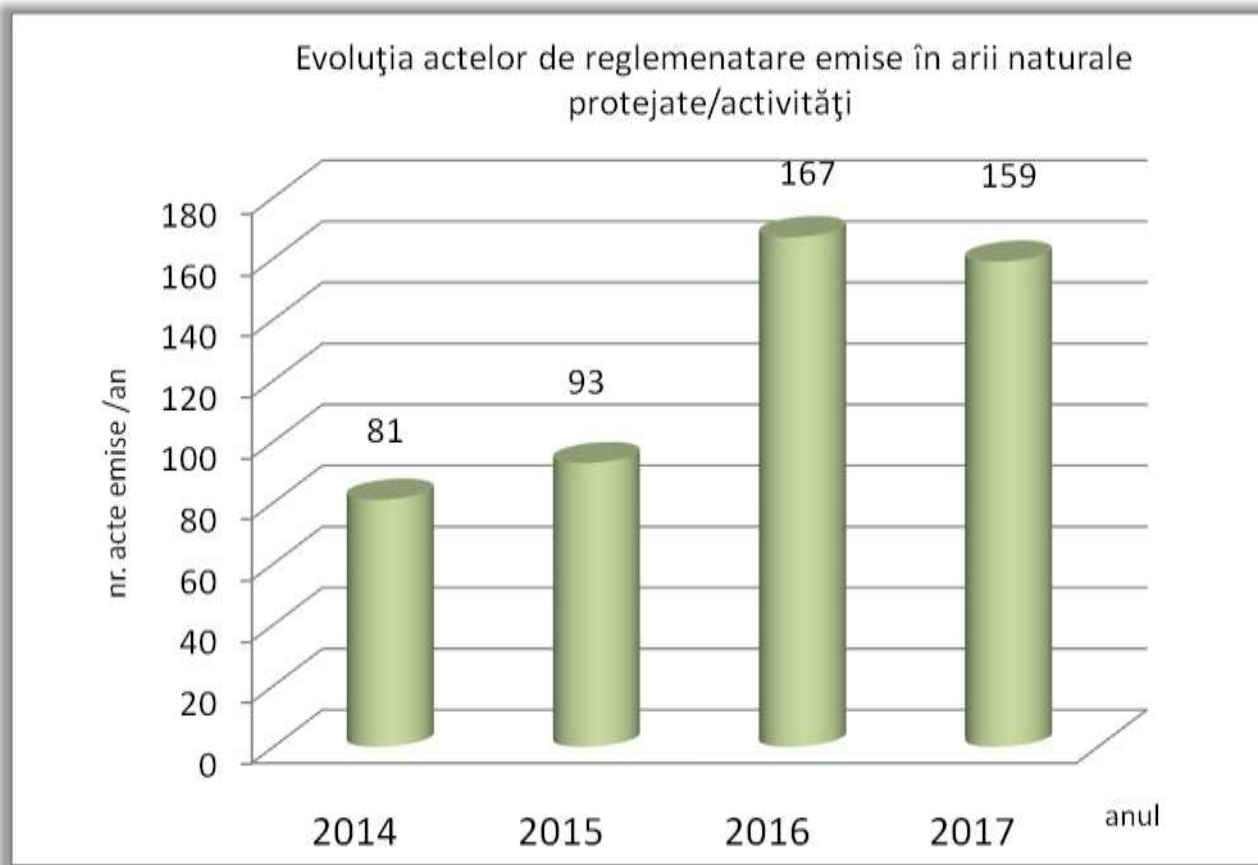
În conformitate cu prevederile Hotărârii 1000/2012 (\*actualizată\*) privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia și prevederile Regulamentului de organizare și funcționare, Agenția pentru Protecția Mediului Bihor a îndeplinit în cursul anului 2017 în integralitate atribuțiile privind reglementarea proiectelor/activităților care se situează în arii naturale protejate și cu potențial impact semnificativ asupra biodiversității, respectiv a asigurat evaluarea și înregistrarea datelor la nivel județean în ce privește biodiversitatea în bazele de date naționale gestionate de Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

Conform noilor prevederi legale din Legea 95/2016 privind înființarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, monitorizarea respectării prevederilor Planurilor de management, activității custozilor și evaluarea rapoartelor de activitate anuale cade în sarcina Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, instituție aflată în subordinea Ministerului Mediului. În acest sens, agenția județeană numai are la dispoziție o sursă importantă de informare de la custozii privind impactul care se exercită asupra biodiversității în urma diverselor activități economice/antropice.

Agenția pentru Protecția Mediului Bihor a utilizat în cadrul acestui Raport anual și informații furnizate în mod voluntar de unii custozii de arii naturale protejate din județul Bihor care au transmis și instituției noastre rapoartele anuale de activitate după cum urmează: Administrația Parcului Natural Apuseni, Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius (ROSCI0049 Crișul Negru, ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea cu suprapunere ROSPA0123 Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede, ROSCI0061Defileul Crișului Negru, ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede, ROSCI0060 Diosig, ROSCI0262 Valea Iadei cu suprapunere ROSPA0115 Defileul Crișului Repede) și WWF Programul Dunăre - Carpați, respectiv SC Global Alternative Consulting srl.

În acest raport s-a efectuat o analiză generală privind posibilele presiuni care se pot exercita asupra biodiversității în baza datelor gestionate de APM Bihor, respectiv înregistrate în sistemul informatic național pe domeniul Biodiversitate Sistemul Integrat de Mediu – Conservarea Naturii, respectiv actele de reglementare emise în cadrul procedurii de evaluare adecvată, rapoartele anuale de activitate transmise de doi custozii și de Administrația Parcului Natural Apuseni. Astfel, concluzionăm următoarele aspecte generale și specifice privind presiunile antropice exercitate asupra ariilor naturale protejate în cursul anului 2017:





**Figura V.1.1. Acte de reglementare emise în arii naturale protejate în perioada 2014-2017**

Din analiza statistică a informațiilor existente în baza de date al APM Bihor pentru perioada 2014-2017 se poate observa un trend crescător privind numărul proiectelor/activităților reglementate în arii naturale protejate în perioada 2014-2016 și un trend ușor descrescător în anul 2017. Un număr mare de proiecte reglementate, cca 60%, reprezintă următoarele categorii: realizarea/modernizarea rețelor de sisteme centralizare, alimentare cu apă potabilă, construcție rețea de canalizare, construcție de stații de epurare ape uzate, racordare la sisteme de alimentare cu gaz al localităților, reabilitarea modernizarea drumurilor comunale, modernizarea rețelor electrice în special linii de înaltă tensiune din sistemul național. În multe situații, aceste proiecte se suprapun parțial cu arii naturale protejate, dar toate au fost reglementate în baza avizului custozilor și practic prezintă un impact pozitiv în vederea protejării biodiversității și mediului în ansamblu. Un procent de 25% reprezintă proiecte de dezvoltare urbană, strategii de mobilitate urbană, revizuirea Planurilor Urbanistice Generale și ecologizarea terenurilor care aparțin industriei de exploatare a țițeiului care înainte de anul 1989 au aparținut statului român, iar actualmente sunt gestionate în regim de concesiune de operatori economici. Restul procentului de 15% reprezintă activități cu impact semnificativ asupra mediului și biodiversității, de exemplu, activități de extracție a resurselor minerale de suprafață sau din subsol și exploatare forestiere care implicit modifică arealul și resursele naturale din arealele și habitatele cu importanță pentru biodiversitate și fauna sălbatică.

Apreciam că legislația specifică în domeniul protecției mediului biodiversității, exploatareii resurselor naturale ale solului și subsolului trebuie să fie supusă unor îmbunătățiri continue în acord cu Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României, alte strategii sectoriale în domeniul protecției mediului și necesitățile tot mai mari de



consum al societății contemporane. Pentru activitățile din domeniul extracției resurselor naturale ar fi indicat să fie reglementate restricțiile privind extinderi de activități existente sau deschiderea de noi perimetre de explorare/exploatare care se suprapun cu arii naturale protejate pentru că, implicit, ele reprezintă un impact negativ asupra biodiversității peisajului și factorilor de mediu în ansamblu.

Există situații particulare în județul Bihor care se referă la suprapunerea limitelor ariilor naturale protejate declarate în perioada 2007- 2012 peste intravilanul localităților, ceea ce reprezintă un impediment în dezvoltarea socială și economică al acestor comunități. În cadrul procedurilor de reglementare al proiectelor în aceste areale APM Bihor evaluează proiectele luând în considerare și situația faptică pe teren, în sensul că aceste areale sunt ocupate în unele cazuri de construcții realizate cu cca 10- 30 de ani în urmă și în marea majoritate a cazurilor sunt zone puternic antropizate, conform studiilor realizate de evaluatorii de mediu.

### V.1.1 Speciile invazive

Convenția biologică privind Diversitatea biologică definește o specie alogenă ca fiind „o specie, subspecie sau un taxon inferior introdus în afara răspândirii sale naturale din trecut sau prezent, incluzând orice parte, gameți, semințe, ouă sau mijloace de răspândire a acestor specii, care pot supraviețui și se pot reproduce ulterior” .

Specii invazive identificate de custozii/administratorii ariilor naturale protejate din județul Bihor:

- **ROSCI0098 Lacul Pețea** - custozii Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius și WWF Programul Dunărea Carpați - aria naturală protejată este invadată de specii alohtone cele mai agresive fiind *Ailanthus altissima*, *Robinia pseudocacia*, *Polygonum japonicum*, *Parthenocissus quinquefolia*, *Echinocystis lobata*.

Secarea lacului a condus la dispariția aproape totală a habitatului 31A0 și înlocuirea acestuia cu comunități dominante de *Thypha latifolia* și *Phragmites australis*.

Acum sunt stufărișuri, păpurișuri, o mică fitocenoză de *Sparganium ramosum*. Aceste formațiuni ierboase sunt amenințate cu împădurirea. Zona Ochiul Țiganului și Ochiul Pompei sunt împădurite și invadate de liane. Modificarea condițiilor ecologice vor conduce inevitabil la înlocuirea habitatului edificat de acesta.

- **ROSCI0049 cu suprapunere peste ROSPA0015** zona nordică Câmpia Crișului Alb și Crișul Negru, conform datelor comunicate este semnalată prezența și înmulțirea necontrolată a speciilor invazive, împădurirea zonelor naturale sau seminaturale.

### V.1.2 Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Cele mai frecvente activități cu impact negativ asupra biodiversității în acest domeniu sunt următoarele:

- Depozitarea ilegală a deșeurilor menajere/deșeuri provenite din bazele de agrement și gospodăriile populației;
- Abandonarea deșeurilor, inclusiv în albia râurilor și în ariile naturale protejate; instituțiile cu competențe de verificare și sancționare în colaborare cu administratorii/custozii siturilor Natura 2000 monitorizează aceste acțiuni ilegale și acționează în direcția prevenirii abandonării deșeurilor.
- Evacuarea apelor uzate provenite de la bazele de agrement și gospodăriile populației în apele de suprafață;



- Pătrunderea pe teritoriul ariilor naturale protejate cu vehicule motorizate, motocicletele ATV uri, în special pe drumurile forestiere;
- Scurgeri de combustibili rezultate de la utilajele folosite la exploatarea lemnului;
- Poluarea peșterilor cu deșeuri (Peștera Ponor, Peștera Hârtopul de sub Piatră, Peștera Toplița – sursa CJ Bihor);
- Poluarea apelor de suprafață cu rezidii rezultate de la activitățile de distilare a fructelor.

### V.1.3. Schimbările climatice

În cadrul procedurilor de reglementare al proiectelor/activităților, care pot avea efecte semnificative asupra ariilor naturale protejate din județul Bihor se vor respecta prevederile Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice și Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020 secțiunea "Biodiversitate,,.

În cadrul Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice aprobată prin Hotărârea nr. 739 din 5 octombrie 2016 pentru aprobarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon sunt prevăzute următoarele obiective generale pentru domeniul,,Biodiversitate,,:

- Evaluarea vulnerabilităților habitatelor naturale și ale speciilor de floră și faună protejate pe baza sistemului de monitorizare a stării de conservare, respectiv integrarea vulnerabilității la schimbările climatice a habitatelor naturale și a speciilor protejate în sistemele de monitorizare a biodiversității, atât la nivel național, cât și la nivelul ariilor naturale protejate se află în responsabilitatea Ministerului Mediului/administratorilor/custozii ariilor naturale protejate, conform Planului de acțiuni pentru Schimbări Climatice;
- Integrarea vulnerabilității la schimbările climatice a habitatelor naturale și a speciilor protejate în sistemele de monitorizare a biodiversității, atât la nivel național, cât și la nivelul ariilor naturale protejate;
- Menținerea și creșterea rezilienței ecosistemelor;
- Integrarea efectelor schimbărilor climatice în evaluările de impact asupra mediului a planurilor/proiectelor care ar putea încălca protecția strict a speciilor;
- Evaluarea serviciilor oferite de ecosisteme în implementarea abordării ecosistemice în managementul resurselor naturale.

Agenția pentru Protecția Mediului Bihor are în vedere la reglementarea proiectelor și aspectele privind schimbările climatice, iar documentațiile tehnice depuse de titular au ca cerință obligatorie prezentarea informațiilor pe acest domeniu în relație cu modul de realizare al proiectelor și în acord cu Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Date concrete privind acest subiect la nivel județean au fost furnizate de către Administrația Parcului Natural Apuseni.

Conform datelor comunicate de administrația PN Apuseni, în urma observațiilor din



teren s-a constatat că la începutul anului 2014 în zona Ponor-Scind au apărut pe anumite suprafețe cu calcare la suprafață și expoziție însoțită din zona de protecție integrală mulți arbori uscați din speciile molid și brad, cel mai probabil din cauza factorilor climatici, în special a secetei prelungite și temperaturilor ridicate din anii precedenți, fenomenul aflându-se sub monitorizare permanentă.

În strânsă relație cu exploatarea materialului lemnos sunt și presiunile reprezentate de cauze naturale. Astfel, vântul puternic poate produce masive doborâțiuri ale unor pălcuri întregi de pădure, care a fost rărită inițial de o exploatare nerațională.

Această amenințare asupra biodiversității ecosistemelor forestiere este mereu prezentă în Parcul Natural Apuseni. În anul 2017 s-a manifestat sub forma unei furtuni puternice în data de 17 septembrie, când pe suprafața PN Apuseni și a siturilor Natura 2000 conexe au fost doborâți, cu preponderență, arbori din specia *Picea abies* pe câteva sute de hectare atât în masă, cât și dispersați din zonele de protecție integrală și de management durabil ale PNA.

Administratorii fondului forestier de pe suprafața PNA și a siturilor Natura 2000 conexe nu au reușit până la finalul anului finalizarea în totalitate a valorificării masei lemnoase doborâte și afectate de furtună, existând în acest context riscul unor atacuri mai consistente ale gândacilor de scoarță, preponderant a genului *Ips*, dacă nu vor adopta măsuri urgente de prevenire ale acestora, ca și de extragere a materialului lemnos în timp util (sursa de date: Administrația PN Apuseni).

#### **V.1.4 Modificarea habitatelor**

Următoarele activități raportate de custozi pot conduce pe termen mediu și lung la modificarea habitatelor:

- Schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni), datorită încetării activităților agricole, cum sunt cositul sau pășunatul, împăduririle zonelor naturale sau seminaturale (sursa de date - APS Aqua Crisius pentru ROSPA0015);
- Lucrările de regularizare a torenților, în general și mai ales, lucrările transversale efectuate în albia râurilor, afectează în mod negativ speciile de pești prin fragmentarea habitatelor;
- Construcțiile hidrotehnice sunt principala cauză a degradării/pierderii habitatelor din zona nordică a Câmpiei Crișului Alb (sursa de date - APS Aqua Crisius);
- Reducerea habitatelor de pajiști prin extinderea intravilanului localităților, schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor, extinderea zonelor industriale;
- Construcția/funcționarea microhidrocentralelor prezintă un posibil impact asupra speciilor de pești din ariile naturale protejate;
- Desecarea zonelor umede prin canalizare de-a lungul râurilor pe zone de șes, lucrările de regularizare a cursurilor de apă, schimbarea majoră a habitatului acvatic (construirea barajelor);
- Practicarea pe scară largă a agriculturii intensive prin schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultură intensivă, cu monoculturi mari, folosirea excesivă a produselor fitosanitare;
- Practicarea cositului în perioada de cuibărire și clocit a păsărilor, distrugerea cuiburilor, cositul prea timpuriu al pășunilor, prinderea păsărilor cu capcane și practicarea vânătorii în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare (sursa de date - APS Aqua Crisius - ROSPA 0015 Defileul Crișului Repede- Valea Iadului).



#### V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor

Din analiza proiectelor/activităților reglementate de Agenția pentru Protecția Mediului Bihor în anul 2017 există probabilitatea ca următoarele cauze să determine fragmentarea habitatelor:

- Schimbări ale condițiilor hidraulice provocate de om au fost identificate de administrația PN Apuseni. După construirea în trecut a barajelor care au creat acumulările existente (lacurile din amonte și aval de Boga, lacul de la Valea Drăganului) s-au produs modificări în structura habitatelor, a compoziției în specii și a peisajului, datorită fragmentării habitatului acvatic, a trecerii de la un regim de apă curgătoare la un regim hidrologic lacustru, a etajării pe verticală a noilor lacuri formate. În funcție de dimensiuni acestea generează un impact diferențiat, care este dificil de cuantificat în condițiile în care s-au efectuat studii asupra biodiversității înainte de construirea lor (în anii 1960), care să servească drept comparație pentru evaluarea potențialului impact pe care aceste amenajări antropice l-au avut sau îl mai au asupra mediului;
- Lucrările de regularizare a torenților, în general și mai ales, lucrările transversale efectuate în albia râurilor afectează în mod negativ speciile de pești prin fragmentarea habitatului. Pe teritoriul Parcului Natural Apuseni sunt afectate acele specii de pești care nu pot efectua sărituri pentru a depăși pragurile transversale: *zglăvoaca (Cottus gobio)*, *zvârluga (Cobitis taenia taenia)*, *chișcarul (Eudontomyzon danfordi)*, *petrocul (Gobio uranoscopus)* și *țiparul (Misgurnus fossilis)*;
- Transformarea pajiștilor în teren arabil;
- Realizarea parcurilor fotovoltaice pe pajiști reduc considerabil suprafața habitatelor de hrănire pentru păsările sălbatice și alte animale sălbatice - ROSPA 0067 Lunca Barcăului;
- Degradarea habitatelor cauzată de practicarea agriculturii intensive (transformarea parcelelor mici în tarlale mari, utilizarea îngrășămintelor chimice și pesticidelor);
- Degradarea habitatelor de pajiște prin suprapășunat, aratul pajiștilor.

#### V.1.4.2. Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

Aspecte identificate:

- Tăierea arborilor din fondul forestier și în afara fondului forestier, defrișarea arbuștilor au ca rezultat reducerea habitatelor păsărilor și altor specii de animale sălbatice;
- Schimbarea habitatului semi-natural (fănețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole, cum sunt cositul sau pășunatul, împăduririle zonelor naturale sau seminaturale (sursa de date - APS Aqua Crisius pentru ROSPA0015);
- Defrișările excesive în zonele montane reduc habitatele de hrănire ale coloniilor de lilieci și ale altor specii sălbatice;
- Practicarea agriculturii intensive, utilizarea pesticidelor;
- Modificarea adăposturilor antropice fără a ține cont de prezența liliecilor (ex. izolarea termică a clădirilor, a caselor de locuit);
- Folosirea substanțelor toxice în tratarea materialelor lemnoase din clădiri.



### V.1.5. Exploatarea excesivă a resurselor naturale

Aspecte identificate:

- Degradarea habitatelor cauzate de practicarea agriculturii intensive;  
Din datele comunicate de Administrația Parcului Natural Apuseni se concluzionează că pe teritoriul ariilor naturale protejate funcționează legal 2 cariere preexistente înființării ariilor naturale protejate, la Băița-Plai în jud.Bihor și la Mătișești în jud. Alba. Zona este afectată într-un mod aproape iremediabil datorită intervenției antropice prin modificarea morfologiei suprafeței. De asemenea, sunt prezente haldele de steril în zona Băița-Nucet.Toate aceste activități care se derulează anterior anului 2004 sunt monitorizate. În cursul anului 2017 în urma verificărilor periodice pe teritoriul parcului nu au fost constatate exploatări de resurse minerale în plus față de cele menționate;
- Degradarea habitatelor de pajiște prin suprapășunat, schimbarea categoriei de folosință (aratul) și realizarea de investiții pe pășuni (de exemplu, parcuri fotovoltaice) care reduc considerabil suprafețele de hrănire pentru speciile de păsări sălbatice;
- Exploatarea în exces și necontrolată a zăcămintului de ape geotermale din zonele de agrement;
- Instalarea neautorizată a coloniilor de culegători de plante și fructe din flora spontană (sursa de date - Raportul anual de activitate al Administrației a Parcului Natural Apuseni).

#### V.1.5.1 Exploatarea forestieră

Date concrete pe această tematică deținem de la Administrația Parcului Natural Apuseni și Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius.

Exploatarea planificată a resurselor forestiere de pe teritoriul PN Apuseni se face cu respectarea regimului silvic.

Pe anumite suprafețe din PNA-ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa au fost identificate tăieri ilegale de arbori atât din fondul forestier, cât și din pajiști împădurite pentru care s-au aplicat măsurile legale.

Astfel, s-au constatat tăieri ilegale de arbori în fondul forestier și în afara acestuia în zonele Padiș și Bălileasa din județul Bihor, afectând suprafețe reduse în mod sporadic.

Tăierile ilegale reprezintă o amenințare importantă asupra habitatelor forestiere din PNA și siturile Natura 2000 conexe, ca și abandonarea rumegușului rezultat din prelucrarea lemnului la marginea drumurilor și aruncarea lui în cursurile de apă.

În unele cazuri, lucrările de exploatare forestiere aplicate neconform normelor tehnice în vigoare au afectat habitate cu valoare ridicată de conservare, fiind deteriorată preponderent funcția de protecție a pădurii. Tăierile și extragerea materialului lemnos rezultat s-au făcut și se mai fac uneori cu utilaje și metode inadecvate care afectează solul, semințișul, albiile apelor curgătoare.

Exploatările forestiere au condus în ultimii ani, în unele locuri, la extinderea eroziunii solului și implicit la decopertarea lapiezurilor, formarea unor ravene și colmatarea unor ponoare (inclusiv datorită abandonării deșeurilor lemnoase) în zona Padiș, Gârda, Bătrânu, Ic Ponor care au dus la modificări ale regimului hidrologic.

S-a constatat și faptul că atacurile de *Ips sp.* au scăzut în intensitate, comparativ cu anii precedenți, măsurile aplicate, în principal de către personalul administrației silvice pentru controlul și reducerea populațiilor acestora fiind amplasarea de curse feromonale,



dar și extragerea arborilor infestați din fondul forestier situat în afara zonelor de conservare.

Custozii raportează o stare generală de conservare în stagnare (cu câteva excepții) neschimbată față de anii anteriori, dar este posibil ca presiunile antropice, dacă persistă să conducă pe termen mediu și lung la un proces de degradare, în lipsa aplicării unor măsuri de protecție.

**Tabel V.1.5.1.1 Evoluția cantităților de resurse naturale (plante, ciuperci, fructe de pădure) autorizate pentru recoltare din flora spontană în perioada 2013-2017 avizate de Academia Română pentru operatori economici din județul Bihor**

Anul	2013	2014	2015	2016	2017
Cantități (kg/an)	6644900	7906050	8892200	7386400	6229100



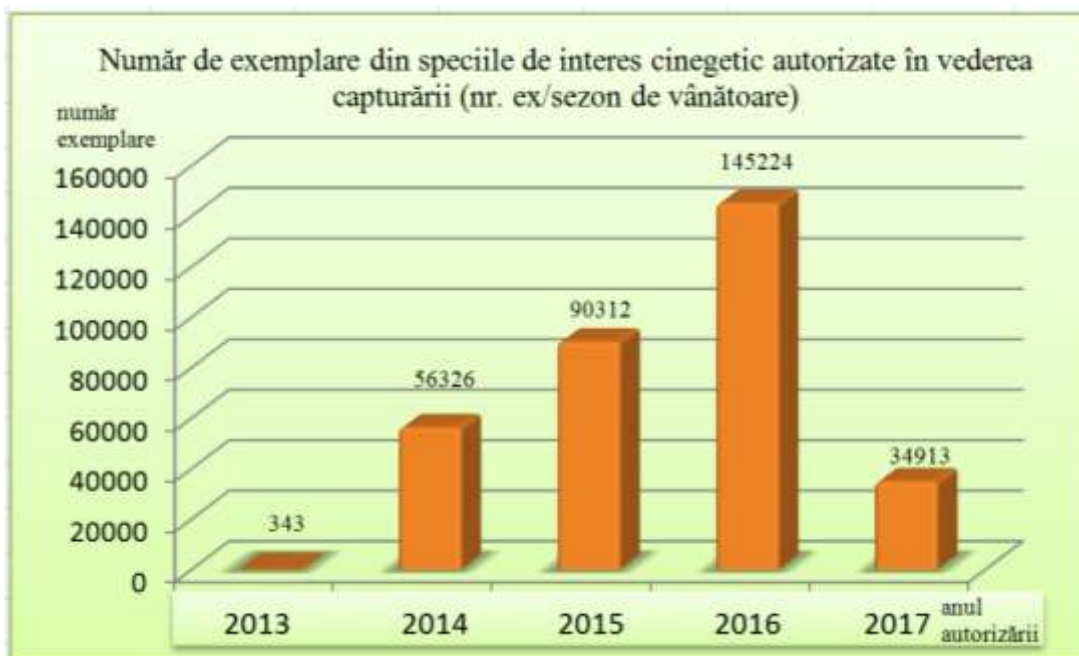
**Figura V.1.5.1.1. Reprezentarea grafică a evoluției cantităților de specii de floră și faună sălbatică (melci) autorizate în vederea recoltării în perioada 2013-2017 pe raza județului Bihor**

Conform datelor prelucrate în Sistemul Integrat de Mediu – Conservarea Naturii domeniul "Autorizații" se remarcă faptul că la nivelul județului Bihor în perioada 2013-2015 a avut loc o creștere a cantităților de resurse aprobate/avizate de către autoritățile implicate în procedura de reglementare recoltate din flora spontană, urmată de o ușoară scădere în perioada 2016-2017.

Recoltarea plantelor și fructelor de pădure din flora spontană și din ariile protejate siturile Natura 2000 se realizează pe baza avizului emis de Academia Română, a avizului custozilor și autorizațiilor de mediu emise. Apreciem că, la nivelul anului 2017 încă persistă un impact negativ asupra biodiversității în ce privește exploatarea resurselor naturale ale pădurii, reprezentate preponderent de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale, care exercită o presiune asupra biodiversității, în timp putând să ducă la diminuarea acestor resurse și să afecteze capacitatea de suport a ecosistemelor.

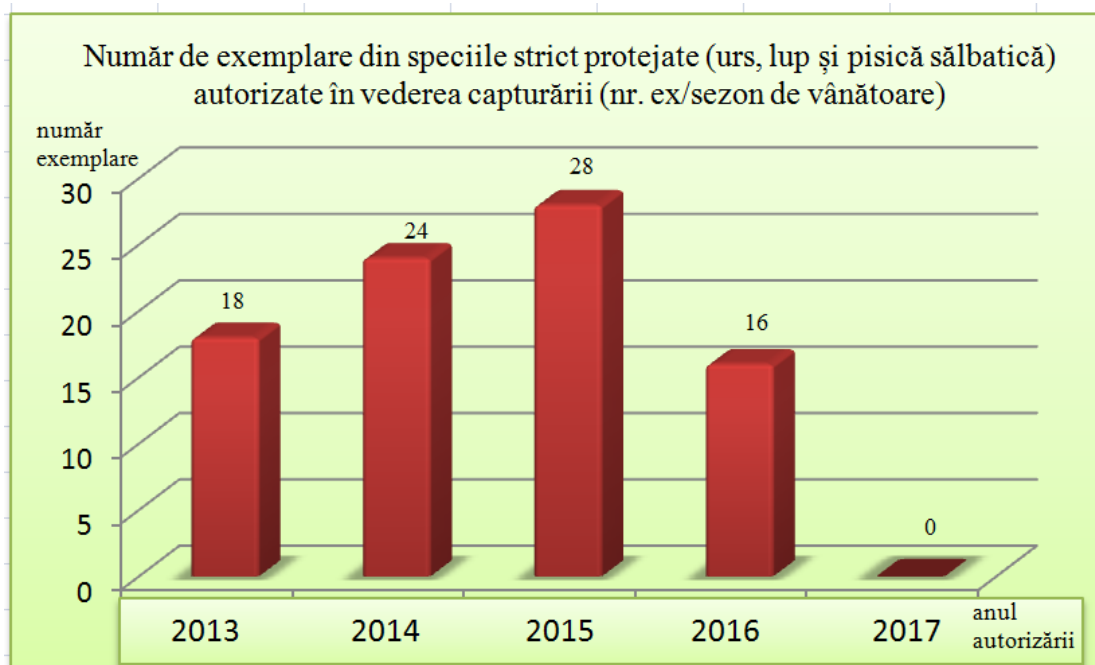






**Figura V.1.5.1.2. Reprezentarea grafică a evoluției numărului de exemplare de faună cinegetică autorizate în vederea capturării în perioada 2013-2017 pe raza județului Bihor**

Agenția pentru Protecția Mediului Bihor a efectuat o analiză pentru perioada 2013-2017 a evoluției numărului de exemplare de specii de interes cinegetic și specii strict protejate pentru care gestionarii fondurilor cinegetice au solicitat emiterea autorizațiilor de recoltare/capturare în baza cotelor aprobate anual de către Ministerul Mediului și se poate concluziona că a existat o creștere semnificativă privind numărul de exemplare recoltate din faună sălbatică în perioada 2013-2016, urmată de o scădere în anul 2017 (sursa de date - baza de date națională "IBIS,, - domeniul biodiversitate).



**Figura V.1.5.1.3. Reprezentarea grafică a evoluției numărului de exemplare de faună strict protejată (urs, lup și pisică sălbatică) autorizate în vederea capturării în perioada 2013-2017 pe raza județului Bihor**

În anul 2017 nu a fost emis ordin de derogare pentru capturarea speciilor strict protejate



Aceste fenomene combinate cu reducerea fondului forestier și reducerea resurselor de hrană, urmare a activităților de recoltare a resurselor pădurii are, ca și implicații, creșterea numărului de pagube produse de animalele sălbatice culturilor agricole și animalelor domestice din gospodăriile populației.

Din analiza datelor apreciem faptul că trebuie ținut cont de capacitatea de autoreglare în mod natural a biodiversității, iar specialiștii în domeniu trebuie să propună măsuri de protejare a biodiversității și resurselor naturale ale pădurii pentru a evita un dezechilibru ecologic.

În perioada 2014-2017 a crescut anual numărul cazurilor raportate de administrațiile publice locale cu privire la pagubele produse de animalele sălbatice culturilor agricole și animalelor domestice, ceea ce denotă că există o presiune asupra habitatelor acestor specii sălbatice provocate de activitățile antropice.

De multe ori avizul custozilor este însoțit de anumite condiții și recomandări.

- se recomandă exploatarea rațională prin alternarea suprafețelor de recoltare la 1-3 ani și recoltarea parțială a fructelor de pădure, păstrându-se rezerve ca bază trofică pentru fauna din zonă, regenerarea resurselor, exploatarea sustenabilă.
- se recomandă evitarea recoltării fructelor de pădure și plantelor medicinale din populații izolate și reprezentate de un număr mic de indivizi.
- este interzisă recoltarea fructelor de pădure, ciupercilor și plantelor medicinale din zonele de conservare specială și zonele de protecție integrală.
- în zonele de management durabil sunt permise activități tradiționale de utilizare a unor resurse regenerabile, în limita capacității productive și de suport a ecosistemelor, prin utilizarea unor tehnologii cu impact redus.

Activitatea de colectare, achiziționare, comercializare a fructelor de pădure, ciupercilor, plantelor medicinale ar putea conduce la scăderea gradului de conservare al habitatelor din care acestea sunt colectate, cât și a bazei trofice pentru o serie de de specii de faună, una din speciile cele mai afectate fiind *Ursus arctos*.

Având în vedere cerințele din ce în ce mai mari ale societății de consum este imperios necesară o îmbunătățire a cadrului legal prin care sunt desfășurate aceste activități economice în scopul asigurării dezvoltării durabile și prevenirii impactului negativ asupra ecosistemelor afectate de aceste activități și reducerea cantităților aprobate pentru recoltare din flora spontană.

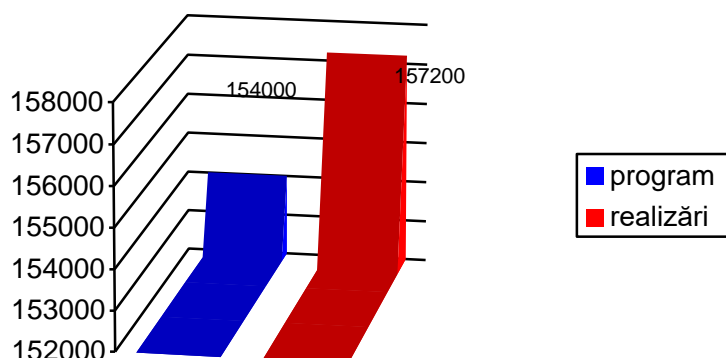


Figura V.1.5.1.4 Realizări program 2017 la recoltare masă lemnoasă

## V.2. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA: PROGNOZE ȘI ACȚIUNI ÎNTREPRINSE



AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

E-mail: office@apmbh.anpm.ro; Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588

În cadrul procedurii de reglementare a activităților economice cu impact asupra mediului care se desfășoară în aceste arii naturale protejate sunt impuse condiții speciale de protejare al mediului și biodiversității.

În ceea ce privește siturile Natura 2000 atribuite în custodie/administrare din datele deținute de Agenția pentru Protecția Mediului Bihor și din informațiile furnizate în cadrul rapoartelor de activitate pentru anul 2017 transmise de unii custozi se concluzionează următoarele aspecte generale, care evidențiază progrese în implementarea măsurilor de conservare, protecție a speciilor și habitatelor din județul Bihor:

- Custozii au parcurs procedurile de elaborare a planurilor de management și regulamentelor, care au fost avizate de APM, aprobate de Ministerul Mediului și publicate în Monitorul Oficial al României. La nivelul județului Bihor sunt aprobate 18 Planuri de Management, 2 planuri sunt în curs de elaborare. Planurile de management și regulamentele siturilor Natura 2000 reprezintă un instrument important pentru custozi și administratori prin care pot interveni în protejarea mediului și biodiversității, pentru aprobarea proiectelor și activităților din aceste arii protejate;
- Sunt efectuate observații pe teren în vederea cartării suprafețelor habitatelor, se realizează monitorizarea stării de conservare, au fost făcute propuneri de corectare a limitelor acestor arii protejate;
- Custozii participă în colaborare cu reprezentanții APM Bihor la verificarea amplasamentelor în cadrul procedurilor de reglementare, avizării planurilor, proiectelor și activităților de pe raza ariilor protejate gestionate, ceea ce contribuie la o eficiență fundamentală a deciziilor de aprobare din punct de vedere al protecției mediului;
- Infrastructura de vizitare în ariile naturale protejate pe teritoriul administrativ al județului Bihor este în continuă dezvoltare;
- Se constată progrese în intensificarea comunicării dintre custozi și administrațiile publice locale pe teritoriul cărora se găsesc arii naturale protejate și eficientizarea colaborării cu APM Bihor. Educația ecologică a tinerei generații este imposibil de realizat fără suportul societății, schimbarea mentalității și colaborarea instituțiilor cu competențe în domeniul protecției mediului.

### **Activități Pro-Biodiversitate**

Agenția pentru Protecția Mediului Bihor a avut în vedere și în cursul anului 2017 încheierea unor protocoale de colaborare cu instituțiile de învățământ din județul Bihor și organizarea mai multor activități pentru celebrarea evenimentelor prevăzute în calendarul ecologic.

Natura reprezintă fundamentul dezvoltării economiei, iar valoarea pe care poate să o creeze natura depinde, de asemenea, mai ales pe termen lung, de modul în care o folosim. În cele din urmă toate activitățile umane sunt dependente într-un fel de natură, dar unele, de exemplu agricultura, silvicultura sau turismul sunt dependente mai direct decât altele. Pentru comunitățile locale și custozii ariilor naturale protejate trebuie să fie o prioritate implementarea serviciilor ecosistemice în luarea deciziilor și rezolvarea conflictelor om - natură. Evaluarea serviciilor ecosistemice oferite de arealele protejate din județul Bihor trebuie să fie o prioritate și ajută, implicit, factorii de decizie și părțile interesate să înțeleagă natura și să ia decizii mai bune cu privire la modul de utilizare al resurselor naturale. Este responsabilitatea factorilor de decizie să promoveze utilizarea durabilă a resurselor



naturale, astfel încât și generațiile viitoare să poată profita de toate beneficiile oferite de natură.

### V.2.1. Rețeaua de arii protejate

**Categoriile de arii naturale protejate**, conform art. 5 din OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare:

1. **De interes național:** rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
2. **De interes internațional:** situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;
3. **De interes comunitar sau situri "Natura 2000":** situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;
4. **De interes județean sau local:** stabilite numai pe domeniul public/privat al unităților administrativ - teritoriale, după caz.

#### Arii naturale protejate de interes național din județul Bihor

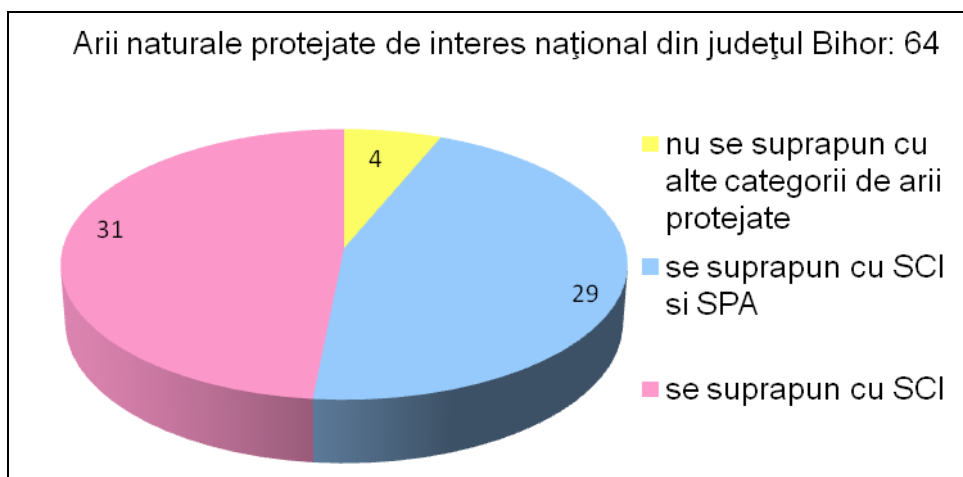


Figura V.2.1.1. Arii naturale protejate de interes național din județul Bihor

Pe teritoriul județului Bihor se găsesc două Parcuri Naturale:

- **Parcul Natural Apuseni**, declarat prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, respectiv a HG nr. 230 din 4 martie 2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora;  
Parcul se suprapune și cu alte categorii de arii naturale protejate:
  - cu 33 de arii naturale protejate de interes național,
  - cu ROSSCI0002 Apuseni și ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, care cuprinde și ROSCI0016 Buteasa fiind atribuite în administrare către RNP-Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni.
- **Parcul Natural Cefa**, declarat prin HG nr. 1217 din 2 decembrie 2010 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru Parcul Natural Cefa.



**AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR**

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

E-mail: office@apmbh.anpm.ro; Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588

Parcul se suprapune și cu alte categorii de arii naturale protejate:

- rezervația naturală 2.194 - Colonia de păsări de la Pădurea Rădvani, ROSCI0025 Cefa și ROSPA0097 Pescăria Cefa - Pădurea Rădvani, care se suprapune și cu ROSCI0387 Salonta a fost atribuită în administrare în sesiunea a 8-a de administrare către asocierea dintre Consiliul Județean Bihor - Agenția de Management al Destinației Bihor, APS Aqua Crisus și Asociația pentru Protecția Păsărilor.



**Figura V.2.1.2. Lebede de vară - Parcul Natural Cefa (Foto:Asociația pentru Protecția Păsărilor și Naturii "Grupul Milvus,,)**

#### **Arii naturale protejate de interes internațional**

– nu este cazul, pe teritoriul județului Bihor nu au fost declarate arii din această categorie.

#### **Arii naturale protejate de interes comunitar**

Rețeaua "Natura 2000" este o rețea ecologică europeană de arii naturale protejate care cuprinde:

1. **Arii de protecție specială avifaunistică** (SPA-uri) - stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice;
2. **Arii speciale de conservare** (SAC, SCI-uri) - desemnate de Comisia Europeană și de prevederile Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice.

#### **În județul Bihor sunt desemnate 38 de Situri Natura 2000:**

- ariile speciale de conservare (SCI-uri) din județul Bihor: 30
- arii de protecție specială avifaunistică (SPA-uri) din județul Bihor: 8

**Tabelul V.2.1.1. Situri Natura 2000 și arii naturale protejate de importanță națională din afara siturilor atribuite în custodie/administrare**

<b>Nr. crt.</b>	<b>Cod sit</b>	<b>Denumire/Județ</b>	<b>Suprafață (ha)</b>	<b>Custode/Administrator</b>
1.	ROSCI0042	Codru Moma (Bihor, Arad)	24.245	Fundația Carpați
2.	ROSCI0049	Crișul Negru (Bihor, Arad)	1.895	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisus
3.	ROSCI0050	Crișul Repede amonte de Oradea (Bihor)	2.006	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisus
4.	ROSCI0061	Defileul Crișului Negru (Bihor)	2.327	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisus
5.	ROSCI0062	Defileul Crișului Repede Pădurea Craiului (Bihor, Cluj)	38.813	Centrul pentru Arii Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor
6.	ROSCI0068	Diosig (Bihor)	456	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisus
7.	ROSCI0104	Lunca inferioară a Crișului	844	Asociația Pescarilor Sportivi



#### **AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR**

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

E-mail: office@apmbh.anpm.ro; Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588

		Repede (Bihor)		Aqua Crisius
8.	ROSCI0145	Pădurea de la Alparea (Bihor)	402	Regia Națională a Pădurilor Romsilva, Direcția Silvică Bihor
9.	ROSCI0155	Pădurea Goroniște (Bihor)	807	Regia Națională a Pădurilor Romsilva, Direcția Silvică Bihor
10.	ROSCI0220	Săcuieni (Bihor)	698	Fundația pentru Cultură și Educație Ecologistă Ecotop Plan de management în curs de elaborare
11.	ROSCI0262	Valea Iadei (Bihor)	2841	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius
12.	ROSCI0185	Păduricea de la Santău (Bihor)	113	Fără custode
13.	ROSPA0015	Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru (Bihor, Arad)	32.196,6	Asociația pentru Promovarea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei Excelsior
14.	ROSPA0067	Lunca Barcăului (Bihor)	2.666,1	Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus
15.	ROSPA0103	Valea Alceului (Bihor)	1.072	Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus
16.	ROSCI0260	Valea Cepelor (Bihor, Alba)	761	Direcția Silvică Alba
17.	ROSCI0002	Apuseni (Bihor, Cluj, Alba)	76.150	RNP- Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni
18.	ROSCI0016	Buteasa (Bihor)	395.70	RNP - Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni
19.	ROSPA0081	Munții Apuseni-Vlădeasa (Bihor, Cluj, Alba)	96.223	RNP - Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni
20.	ROSCI0240	Tășad (Bihor)	1589,03	-
21.	ROSCI0084	Ferice-Plai (Bihor)	1996.886	Consiliul Județean Bihor
22.	ROSCI0200	Platoul Vașcău (Bihor)	4983.098	Consiliul Județean Bihor
23.	ROSCI0267	Valea Roșie (Bihor)	819.073	Consiliul Județean Bihor
24.	ROSCI0291	Coridorul Munții Bihorului – Codru Moma (Bihor, Arad)	7591.367	Consiliul Județean Bihor
25.	ROSCI0324	Munții Bihor (Bihor, Hunedoara, Alba)	20885.66	SC Global Alternative Consulting și Asociația Centrul de Protecție a Mediului Bihor
26.	ROSCI0347	Pajiștea Fegernic (Bihor)	279.943	Consiliul Județean Bihor
27.	ROSPA0115	Defileul Crișului Repede – Valea Iadului (Bihor, Cluj)	17170.555	Centrul pentru Arie Naturale Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor
28.	ROSPA0123	Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede (Bihor)	1817.70	Asociația Pescarilor Sportivi Aqua Crisius
29.	ROSCI0350	Lunca Teuzului (Bihor, Arad)	5238.90	Asociația pentru Promovarea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei "Excelsior"
30.	2.191	Calcarele cu hippuriți din Valea Crișului (Bihor)	0.40	Centrul pentru Arie Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor
31.	ROCI0320			Fundația pentru Cultură și



## AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

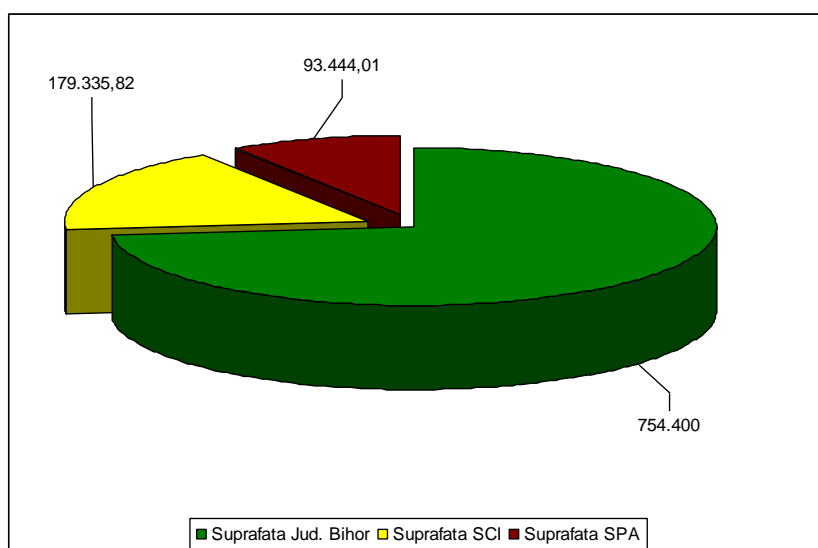
E-mail: office@apmbh.anpm.ro; Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588

Arii naturale protejate neatribuite în custodie:

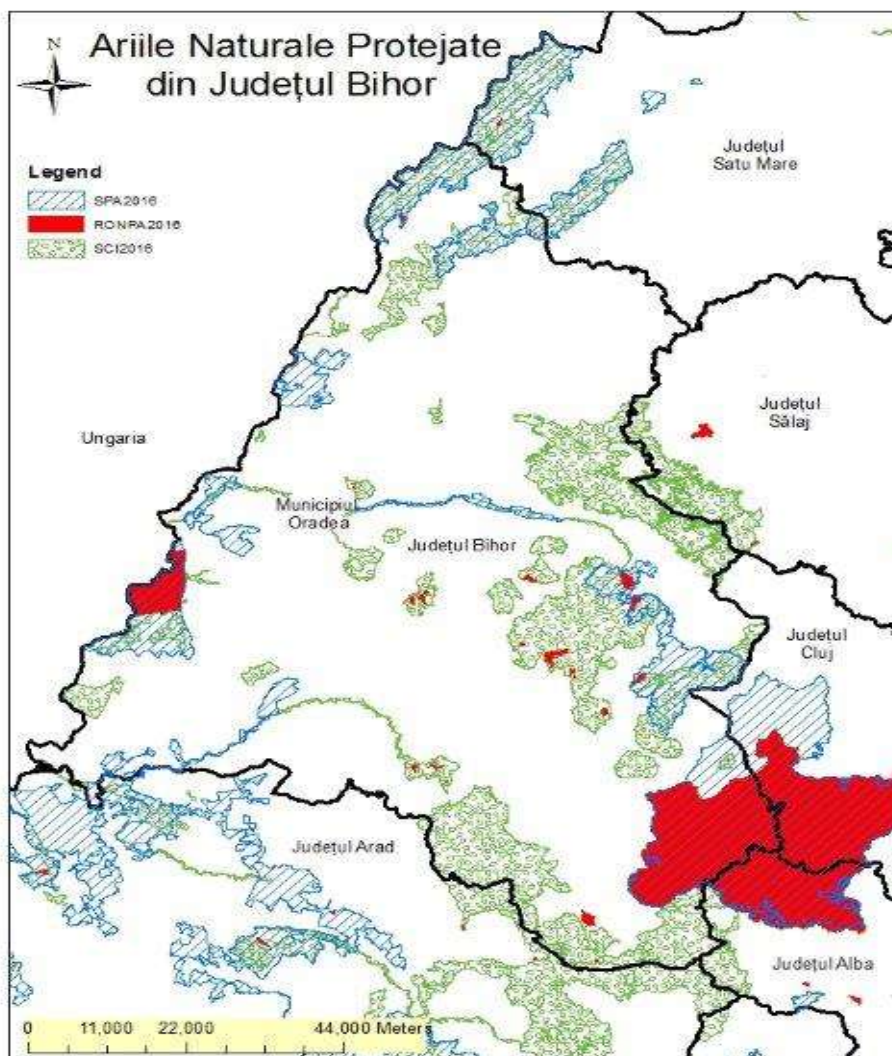
1. Avenul Câmpeneasa cu Izbul Boiu - convenție reziliată
2. ROSCI0240 Tășad
3. ROSCI0260 Valea Cepelor – se întinde ca suprafață doar pe 7% din teritoriul administrativ al județului Bihor și 93% în județul Alba.
4. Păduricea de la Santău - convenția de custodie a pierdut termenul de valabilitate.

Măsurile de conservare stabilite sunt prevăzute în actele de reglementare emise pentru proiecte/activități economice care prezintă un potențial impact asupra speciilor și habitatelor.

Comparativ cu anul 2016, în anul 2017 se constată progrese semnificative în activitatea de protecție și conservare a speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate situate pe teritoriul administrativ al județului Bihor, urmare a unei bune colaborări între autoritățile centrale pentru protecția mediului, instituțiile de mediu județene, custozii/administratorii siturilor Natura 2000 și factorii interesați, respectiv datorită faptului că a fost demarată implementarea măsurilor prevăzute în planurile de management.



**Figura V.2.1.3. Suprafața ocupată de siturile Natura 2000 din suprafața totală a județului Bihor (în ha)**



**Figura V.2.1.4. Ariile naturale protejate din județul Bihor**

Vizualizarea limitelor ariilor naturale protejate se poate obține accesând pagina de web al Ministerului Mediului, Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și Agenției Europene de Mediu

[http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm)

<http://www.mmediu.ro/articol/date-gis/434>

Limitele în format GIS ale siturilor Natura2000

<http://www.anpm.ro/arii-naturale-protejate>

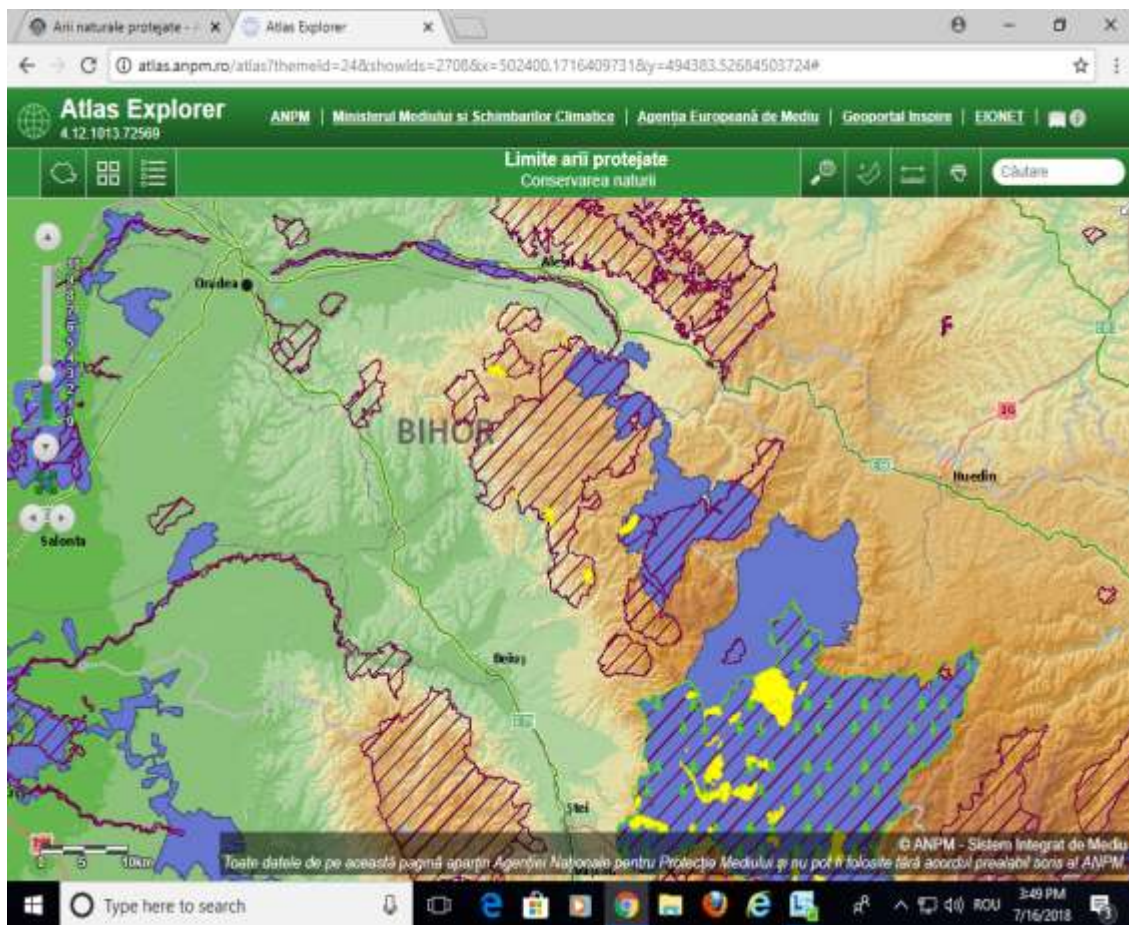


**AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR**

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

E-mail: [office@apmbh.anpm.ro](mailto:office@apmbh.anpm.ro); Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588





**Figura V.2.1.5. Limitele ariilor naturale protejate din județul Bihor**



**Figura V.2.1.6. Defileul Crișului Valea Iadului - situl Natura 2000 ROSPA0115  
(Foto: Agenția pentru Protecția Mediului Bihor)**



**AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI BIHOR**

B-dul Dacia nr.25/A, Oradea, Cod 410464

E-mail: office@apmbh.anpm.ro; Tel. 0259.444.590; Fax. 0259.406.588